

ผลของการมีตำแหน่ง เป็นหัวหน้าห้องต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นางสาวศศิگانต์ ธนะโสธร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-588-6

011860

i 17426819

THE EFFECT OF BEING A CLASSROOM LEADER ON SELF-ESTEEM
OF MATHAYOM SUKSA ONE STUDENTS

Miss Sasikarn Thanasotorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการมีตำแหน่ง เป็นหัวหน้าห้องต่อความรู้สึก เห็นคุณค่า ในตนเองของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โดย นางสาวศศิگانต์ ธนะใสธ

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.จิ้น แบริ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วัชร ทรัพย์มี)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย อัมมพันธ์กุล)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จิ้น แบริ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการมีตำแหน่ง เป็นหัวหน้าห้องต่อความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเองของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อนิพนธ์ นางสาวศศิگانต์ ธนะโสธร

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. จิน แมรี

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

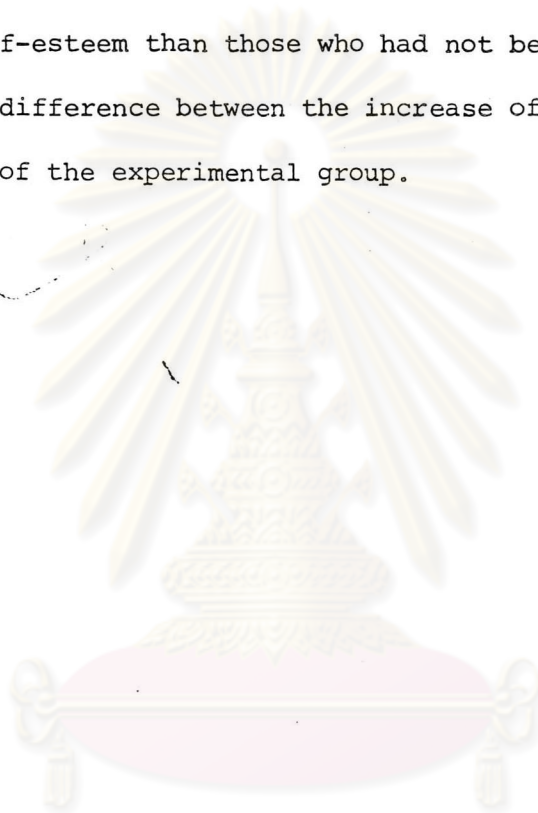
การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการมีตำแหน่ง เป็นหัวหน้าห้องต่อความรู้สึก
เห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีสมมติฐานว่า 1) นักเรียนชายที่ได้
รับเลือกและปฏิบัติหน้าที่ เป็นหัวหน้าห้องเป็นเวลาประมาณ 1 ภาคการศึกษา จะมีความรู้สึกเห็น
คุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนชายที่ไม่ได้รับเลือกและปฏิบัติหน้าที่ เป็นหัวหน้าห้อง 2) นักเรียน
หญิงที่ได้รับเลือกและปฏิบัติหน้าที่ เป็นหัวหน้าห้องเป็นเวลาประมาณ 1 ภาคการศึกษา จะมีความ
รู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนหญิงที่ไม่ได้รับเลือกและปฏิบัติหน้าที่ เป็นหัวหน้าห้อง
3) นักเรียนชายและหญิงที่ได้รับเลือกและปฏิบัติหน้าที่ เป็นหัวหน้าห้อง จะมีความรู้สึกเห็นคุณค่าใน
ตนเองเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียน
ขนาดใหญ่พิเศษ ชายล้วนและหญิงล้วนในเขตกรุงเทพมหานครรวม 28 ห้องเรียน จาก 5 สถาบัน
กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 56 คน โดยใช้คะแนนการเลือกจากเพื่อนเป็นเกณฑ์และต้องไม่เคยเป็นหัวหน้า
ห้องมาก่อน แบ่งเป็นเพศชาย 28 คน เพศหญิง 28 คน จัดนักเรียนชาย 14 คน หญิง 14 คน
ที่ได้คะแนนการเลือกสูงสุด เข้ากลุ่มทดลอง และจัดนักเรียนชาย 14 คน หญิง 14 คน ที่ได้คะแนน
การเลือกรองลงมา เป็นลำดับแรกจากกลุ่มทดลองของแต่ละห้อง เข้ากลุ่มควบคุม ให้ประชากรทุกคน
ตอบแบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิธ ฉบับใช้กับเด็กนักเรียน (Coopersmith
Self-Esteem Inventory - School Form) ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง การ
ทดลองใช้เวลานานประมาณ 1 ภาคการศึกษา โดยให้กลุ่มทดลอง เข้าปฏิบัติหน้าที่ เป็นหัวหน้าห้อง
ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าที (t-test) ทดสอบความ

แตกต่างของคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นในการทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลองเพศชายและกลุ่มทดลองเพศหญิง ผลการวิจัยปรากฏว่าทั้งเพศชายและหญิงที่ได้รับเลือกและปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าห้อง มีคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากผู้ที่ไม่ได้รับเลือกและปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าห้อง และกลุ่มทดลองเพศชายและหญิงมีคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

experiment for about one semester the experimental group assumed their duties as classroom leaders; score differences on the SEI before and after the experiment for boys and girls and between boys and girls were tested by the t-test. The results showed that both boys and girls who had been chosen and on duty as classroom leaders did not have a significant higher self-esteem than those who had not been chosen. There was no significant difference between the increase of self-esteem of the boys and girls of the experimental group.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ดร. จิน แบร์ สำหรับความเมตตา กำลังใจ และความเอาใจใส่ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในงานวิจัยอย่างละเอียด มาโดยตลอด พร้อมทั้งให้ข้อคิดและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์เสมือน เป็นบิดาคคนที่สองของผู้วิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ดร.ทวิวัฒน์ บิตยานนท์ และดร.ดิเรก ศรีสุโข ที่กรุณาให้คำแนะนำในการวางรูปแบบการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.โสรัจ โปธิแก้ว ผศ.ดร.มณีนรัตน์ สุกโชติรัตน์ ผศ.ดร.โยธิน ศันสนยุทธ และ ผศ.เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ที่กรุณาตรวจสอบความตรงของภาษาในแบบวัดฉบับแปล พร้อมทั้งให้ คำแนะนำต่าง ๆ

ขอขอบคุณคณาจารย์และนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยนี้ สำหรับความร่วมมือและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นอย่างดี และขอขอบคุณที่ เพื่อน และ น้อง ๆ ในภาคจิตวิทยาที่ให้ความเอื้ออาทรและกำลังใจมาโดยตลอด

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ สำหรับความรัก ความช่วยเหลือและเอาใจใส่ ซึ่งเป็นผลให้งานวิจัยลุล่วงไปได้ด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศศิگانต์ ธนะโสธร

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายงานตารางประกอบ	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน	3
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	26
สมมติฐานในการวิจัย	26
ขอบเขตการวิจัย	27
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	27
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	27
2. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	29
กลุ่มตัวอย่างประชากร	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	30
เกณฑ์การให้คะแนน	32
ขั้นตอนในการวิจัย	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำชั้น	40
4. การอภิปรายผลการวิจัย	41
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	47
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	59
ภาคผนวก ก สกศ	60
ภาคผนวก ข 6. แผนการสอน	61
ภาคผนวก ค 8. ตารางประเมินผล	64
ภาคผนวก ง	67
ภาคผนวก จ	68
ภาคผนวก ฉ	69
ประวัติผู้เขียน	70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

1.	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเองในการทดสอบก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพศชาย	35
2.	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเอง ในการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพศหญิง	36
3.	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ของคะแนนความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเองในการทดสอบก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพศชาย	37
4.	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ของคะแนนความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเองในการทดสอบก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพศหญิง	37
5.	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ของคะแนนความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเองในการทดสอบก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองเพศหญิงและกลุ่มทดลอง เพศชาย	38
6.	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ของคะแนนความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเองในการทดสอบหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพศชาย	38
7.	ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ของคะแนนความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเองในการทดสอบหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพศหญิง	39

รายงานตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

๘. คำเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ของคะแนนความรู้สึก
เห็นคุณค่าในตนเองที่เพิ่มขึ้นในการทดสอบหลังการทดลองระหว่าง
กลุ่มทดลอง เพศหญิงและกลุ่มทดลอง เพศชาย

39

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย